

Internt regnskab

5 ECTS

Fagansvarlig: Thomas Borup Kristensen

NB: foreløbig lektionsoversigt og foreløbig litteraturliste (ændringer kan forekomme – og vil informeres om via Moodle)

Placering

1. semester

Type og sprog

Obligatorisk

Dansk

Omfang og forventning

Undervisning: ca. 24 timer fordelt på 6 lektionsgange af 4 timer.

Forberedelse til forelæsninger, og udarbejdelse af øvelser: 86 timer

Eksamen og forberedelse hertil: 25 timer

I alt cirka 135 timer.

Deltagere

Årgang 2015

Deltagerforudsætninger

Bestået HA/HD eller tilsvarende.

Læringsmål

Viden: Fagets overordnede læringsmål er at udvikle den studerendes evne til selvstændigt at gennemføre en problem-identificerende og problemløsende anvendelse af de behandlede teorier og værktøjer på udvalgte virksomheds-scenarier. Derigennem udvælgelse, udarbejdelse og relevant anvendelse af økonomistyringsteknikker fra det interne regnskabsvæsen (management accounting) til at kunne bedrive god virksomhedsstyring og kontrol. Ligeledes bør den studerende kunne kritisk vurdere redskaberne anvendelighed, og tilpasse disse til relevant kontekst.

Specifikke delmål – kompetencer og færdigheder:

- Forstå ABC og TD-ABC, og forskellige varianter heraf
- Forstå forskellige budgetteknikker
- Forstå forskellige budgetopfølgningsteknikker
- Forstå Economic Value Added
- Forstå væsentlige økonomistyringsprincipper (kontrolabilitet osv.)
- Forstå forskellige styringsmekanismer i decentrale organisationer
- Forstå styring af totalomkostninger på leverandører
- Forstå forskellige registreringsprincipper af omkostninger
- Forstå omkostningshierarkier

Indhold

Faget behandler følgende hovedområder:

- ABC & TD-ABC
- Budgettering og budgetopfølgningsteknikker
- EVA
- Transfer priser
- Sustainable growth
- Danske grundregnskaber
- Total cost of ownership

<p>Litteratur Se litteraturliste nedenfor i lektionsplanen. Find nogle af artiklerne og bogkapitlerne på moodle (tilgængelighed er angivet i litteraturlisten). Ved de artikler hvor der opgivet et link kan dette tilgås igennem Universitetsbibliotek www.aub.aau.dk, brug din AAU email-adresse samt kode hertil for at logge ind. Alle andre artikler kan findes via universitetsbiblioteket www.aub.aau.dk.</p>
<p>Undervisningens organisering Forelæsninger, diskussioner, cases, øvelser, studenterpræsentationer af cases</p>
<p>Prøveform og bedømmelse Mundtlig prøve</p>
<p>Vurderingskriterier For karakteren 12 skal den studerende ved eksamen indenfor det eksaminerede område demonstrere udtømmende opfyldelse af fagets læringsmål, med ingen eller få uvæsentlige mangler. For karakteren 2 skal den studerende ved eksamen indenfor det eksaminerede område demonstrere den minimalt acceptable opfyldelse af fagets læringsmål</p>

Dato	Lekt.	Emne	Øvelser/cases	Litteratur
23/10 Kl. 8.15-12.15	1	<p>Emne 1: Væsentlige begreber og sammenhænge og intro. Produkt- og kundelønsomhed (omkostningsallokering via Activity Based Costing og TD-ABC) <i>Fortsættes næste gang</i> TBK</p>	<p>To styk regneøvelser (en i traditionel ABC, og en i TD-ABC).</p>	<p>Cooper og Kaplan (1998), kap. 6+7 Kaplan og Anderson (2004) Israelsen & Kristensen (2015)</p>
28/10 Kl. 12.30-16.30	2	<p>Emne 2: <i>Forsæt fra sidste gang og påbegynd:</i> Budgettering og budgetopfølgning <i>Fortsættes næste gang</i> TBK</p>	<p>StarGrowth case</p>	<p>Rohde (bog kapitel – engelsk) Kaplan (1994) Shank & Churchill (1977) Eventuelt sider i Govindarajan om markedsvarians (kan udleveres hvis nødvendigt)</p>

2/11 Kl. 8.15- 12.15	3	Emne 3: <i>Forsæt fra sidste gang og påbegynd:</i> Dansk tradition for grundregnskaber (registreringer) (intro) TBK		Worre (1994) Israelsen (1989) Israelsen (1993) Kristensen (2015)
6/11 Kl. 8.15- 12.15	4	Emne 4: Økonomistyring af decentral organisation (EVA og transferpriser) Og managerial balance sheet Og Lean Financial model eksempel TBK	Eksempel på Lean model (se artikel) Birch Paper company	Kaplan & Atkinson(1998) kapitel 7 (Sider 294-301) + kapitel 9 + 10 Kristensen & Israelsen (2013)
11/11 Kl. 12.30- 16.30	5	Emne 5: Total cost of ownership V/ Frederik Zachariassen	Oplyses evt senere.	Ellram, L. M. (1995). Ellram, L. M. Siferd, S. P. (1998). Hurkens, C., Valk, W. & Wynstra, F. (2006). <i>Fortsættes</i> <i>Fortsat</i> Zachariassen, F. and Arlbjørn, J. S. (2011).
18/11 Kl. 8.15- 12.15	6	Emne 6: <i>afslut forrige lektion og nedenstående:</i> Sustainable Growth "Økonomisk bæredygtig vækst på langt sigte" Og sidste opsamling ved TBK (inden eksamen) TBK	Paul Newman case (studerende præsenterer)	Donaldson (1985)

Undervisere:

Primær underviser: Thomas Borup Kristensen, PhD, Aalborg Universitet - borup@business.aau.dk
Gæsteforelæser: Frederik Zachariassen, PhD, Syddansk Universitet - frz@sam.sdu.dk

Lokale: 89, Fib. 11

Litteratur:

1 v/TBK:

Cooper, R. & Kaplan, S.R. (1998), "Kaizen Costing and Pseudo-Profit Centers" i: *Cost & Effect, Using Integrated Cost Systems to Drive Profitability and Performance*, Harvard Business School Press, kap. 6 +7

Kaplan, S.R. & Anderson, S. (2004), Time-Driven Activity Based Costing, Harvard Business Review, 11, 131-138

Israelsen & Kristensen (2015) Karakteristik og vurdering af Time-Driven Activity Based Costing på baggrund af ABC's udvikling, *Økonomistyring og Informatik* (lægges på moodle i kopi)

To regneøvelser i traditionel ABC og Td-ABCn (lægges på moodle senere ved undervisningen)

2 v/TBK:

Rohde, Carsten (2014 – working chapter): Budgeting and beyond (lægges på moodle)

Kaplan, Robert S. (1994). Flexible Budgeting in an Activity-Based Costing Framework. In: *Accounting Horizons*, Vol. 8, Iss. 2, pp. 104-109 (lægges på moodle)

Shank, John K. & Churchill, Neil C. (1977). Variance Analysis: A Management-Oriented Approach. In: *Accounting review*, Vol. 52, Iss. 4, pp. 950-. (lægges på moodle)

Kristensen (2015). Nye omkostningsteknikker og omkostnings variansanalyse teknikker til at måle effekten af Lean, *Revision og Regnskabsvæsen*, 1, (til gennemsyn på moodle)

StartGrowth Case (Kristensen, 2015) – case-artikel i slut-review hos "Global perspectives on accounting education" (lægges på moodle)

3 v/TBK:

Israelsen, P. (1989). Lader Vagn Madsens og Zakken Worres tanker og ideer om virksomhedens omkostningsregnskab sig forene? (lægges på moodle)

Israelsen, Poul (1993), Activity-versus Variability-Based Management Accounting, Jurist og økonomforbundetsforlag. Kapitel 1+4+appendix A&B (lægges på moodle)

Worre, Zakken. (1994). The evolutionary development from pure imitative cost accounting to a Danish concept of management accounting. In: *Oekonomistyring & informatik*, Vol. 10 aarg, Iss. 2, pp. 71-101. (lægges til gennemsyn på moodle)

4 v/TBK:

Kaplan & Atkinson (1998), *Advanced Management Accounting*, Prentice Hall, Kapitel 7+9+10 (kopi lægges på moodle)

Kristensen & Israelsen (2013), Udvikling af en Finansiell Lean-præstationsmodel, *Økonomistyring & Informatik*, 1, 28.årgang (kopi lægges på moodle)

Birch paper company case (lægges på moodle)

5 v/FRZ:

Ellram, L. M. (1995). Total Cost of Ownership: An analysis approach for purchasing. *International Journal of Physical Distribution and Logistics Management*, Vol. 25, No. 8, s. 4-23.

Ellram, L. M. og Siferd, S. P. (1998). Total Cost of Ownership: A key concept in strategic cost management decisions. *Journal of Business Logistics*, Vol. 19, No. 1, s. 55-84.

Hurkens, C., Valk, W. og Wynstra, F. (2006). Total Cost of Ownership in the services industry: A case study. *Journal of Supply Chain Management*, Vol. 42, No. 1, s. 27-37.

Zachariassen, F. and Arlbjørn, J. S. (2011). Exploring a differentiated approach to Total Cost of Ownership. *Industrial Management and Data Systems*, Vol. 111, No. 3.

6 v/TBK:

Donaldson (1985), Financial goals and strategic consequences, Harvard Business Review, May-June (kopi lægges på moodle)